

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

MŠ Pražmo

**„I když jsme jen dětičky,
chceme poznat svět celičký“**

OBSAH

1. Identifikační údaje školy	05
2. Charakteristika školy	07
3. Podmínky a organizace vzdělávání	08
3.1 Věcné podmínky	08
3.2 Životospráva	09
3.3 Psychosociální podmínky	10
3.4 Organizace	11
3.5 Řízení	13
3.6 Personální a pedagogické zajištění	14
3.7 Spolupráce s rodiči	15
3.8 Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	15
3.9 Podmínky vzdělávání nadaných dětí	16
3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
3.11 Přijímání dětí	18
3.12 Adaptační program	18
3.13 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a dětí s odlišným mateřským jazykem	19
3.14 Preventivní program školní neúspěšnosti	20
3.15 Strategie předcházení šikaně	22
3.16 Program poradenských služeb	23
4. Charakteristika vzdělávacího programu	25
4.1 Hlavní myšleny programu – filozofie školy	25
4.2 Cíle vzdělávacího programu	27
4.3 Metody a formy vzdělávání	28
5. Vzdělávací obsah	29
5.1 Každý z nás si hraje rád, už vím, co je kamarád	31
5.2 Padá listí žluté rudé, dráček Mráček létá všude	35
5.3 Bílý závoj zima má, snížek už nám posílá	38
5.4 Jaro budí zem zlatým paprskem	41
5.5 Když sluníčko krásně hřeje, každý človíček se směje	45
6. Pravidla pro tvorbu TVP	48
7. Systém evaluace	49
7.1 Kritéria evaluace	49
7.2 Nástroje, prostředky evaluace	49
7.3 Systém evaluace	49

8. Závěr **53**

---

9. Dodatek č. 1 **54**

---

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název ŠVP:

- * I když jsme jen dětičky, chceme poznat svět celičký

Název školy:

- * Mateřská škola Pražmo, příspěvková organizace, okres Frýdek – Místek

Sídlo:

- * Pražmo 10, 739 04 Pražmo
- * REDIZO: 600132935
- * IČO: 73 184 365
- * IZO: 107622823

Kontakty:

Statutární orgán právnické osoby:

Ředitelka školy: Mgr. Vladimíra Nytrová

- * +420 605 239 179
- * Email: skolka@msprazmo.cz
- * Datová schránka: yekxza
- * <https://msprazmo.cz/cs>
- * Pověřenec GDPR: michaelaneumahr@slezskabrana.cz

Vedoucí školní jídelny, hospodářka: Ludmila Bražinová

- * +420 558 640 753
- * Email: jidelna@msprazmo.cz

Kontakty na třídy:

Třída **SLUNÍČKA** : +420 558 111 238   slunicka@msprazmo.cz
Třída **BERUŠKY**: +420 558 111 238   berusky@msprazmo.cz

Zřizovatel

- * Obec Pražmo, Pražmo 153, 739 04 Pražmo
- * Telefon: +420 558 692 240
- * Email: podatelna@prazmo.cz
- * IČO: 00576999
- * Datová schránka: 4r5a5rw

ŠVP zpracovala

- * Mgr. Vladimíra Nytrová ve spolupráci s pedagogickými pracovníky školy

Platnost dokumentu

Účinnost dokumentu: od 1. 9. 2023

ŠVP projednán na pedagogické radě: 28. 8. 2023

Číslo jednací: MŠ Pra

.....

ředitelka školy
Mgr. Vladimíra Nytrová

.....

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v malebném beskydském prostředí v centru obce Pražmo. Je obklopená velkou školní zahradou s mnoha herními prvky, naučnou stezkou a je osázená množstvím zeleně.

Jednopatrová budova mateřské školy byla postavena v roce 1984 k tomuto účelu. Mateřská škola má dvě prosluněné třídy a v suterénu budovy se nachází vlastní kuchyň. V posledních letech byla kuchyň přizpůsobena pro vaření a výdej jídla i cizím strávníkům

Rozlehlá zahrada mateřské školy je celoročně využívána k pobytu dětí venku a při vhodném počasí jsou do ní přenášeny všechny činnosti. Děti mají na zahradě k dispozici pískoviště, zahradní altán, kostkoviště, dřevěné lavičky se stoly, skluzavky, houpačky, zahradní domeček, posed, kamennou skálu, mlhoviště, trampolínu, šplhací stěny, které lákají k dětským hrám.

Naše mateřská škola Pražmo je státní předškolní zařízení, zařazené do sítě škola předškolních zařízení MŠMT, jehož zřizovatelem je Obec Pražmo. Mateřská škola má kapacitu 56 dětí a k předškolnímu vzdělávání jsou přijímány zpravidla děti ve věku 3 – 6 let. Při umísťování dětí d tříd upřednostňujeme sourozenecké a kamarádké vztahy, rodiče mají možnost volby tříd s názvy Sluníčka a Berušky.

V roce 2015 naše mateřská škola získala certifikát „**Rodiče vítáni**“.

Zvláštní důraz klademe na individuální přístup k dítěti, podchycení a vyzdvižení schopností jednotlivých dětí, respektování dítěte jako jedinečné osobnosti s vlastním pracovním tempem, stylem učení. Snažíme se posílit silné stránky každého dítěte. Naším cílem je rozvíjet v dítěti chuť chtít a umět se aktivně a efektivně učit po celý život. Poskytujeme dětem prostředí bohaté na podněty a podporujeme jejich schopnost přirozeného rozvoje a růstu. O vzdělávání dětí se stará 5 pedagogů.

Mateřskou školou prošly od jejího otevření i děti s mentálním, tělesným, sluchovým, řečovým i zrakovým postižením a my jsme pyšné na to, že jsme všem ve spolupráci s odborníky (logopedem, psychologem aj.) mohly v začátcích pomoci.

Velkou péči věnujeme také spolupráci s rodiči a klademe důraz na jejich informovanost. Na začátku každého roku vydáváme časopis s názvem „Informace rodičům“, pravidelně aktualizujeme webové stránky a aktuálně informujeme rodiče pomocí nástěnky u vchodu do mateřské školy. Pro komunikaci využíváme také e-maily. Tradicí je několikaletá spolupráce s okolními základními i mateřskými školami, se speciálně pedagogickými centry, s pedagogicko-psychologickou poradnou, logopedy a psychology. Veškeré snažení všech zaměstnanců směřuje k tomu, aby u nás byly děti maximálně šťastné a spokojené a následně i jejich rodiče.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Jednopatrovou budovu školy je vidět z hlavní komunikace díky výrazné malbě stylizovaného sluníčka na fasádě mateřské školy. V roce 2009 byla provedena celková rekonstrukce budovy zateplením a novou fasádou. V suterénu budovy se nachází školní kuchyně s příslušenstvím a výdejním místem obědů pro cizí strávníky. Kuchyň byla zmodernizována a její součástí je také konvektomat pro zdravé vaření. V přízemí mateřské školy se nachází třída Sluníček se sociálním zařízením, společnou šatnou pro všechny děti, šatnou zaměstnanců spojenou se sociálním zařízením, kabinet pomůcek, přípravná kuchyňka pro výdej stravy a uzamykatelný sklad čisticích prostředků. Třída Berušek je umístěna v prvním poschodí. Kromě třídy se zde nachází sociální zařízení pro děti, druhá přípravná kuchyňka, místnost pro realizaci kroužků, ředitelna, sociální zařízení pro zaměstnance. Sociální zařízení pro děti obou tříd v roce 2016 prošla rekonstrukcí. Vytápění celé budovy je zajištěno kotly na spalování ekologického odpadu – dřevěných pelet.

Na jižní straně areálu mateřské školy se rozkládá velká školní zahrada s dvěma pískovišti, mnou dětskými herními zahradními prvky, které jsou vyrobeny z přírodního materiálu – ze dřeva. Vesnický ráz zahrady dotváří vzrostlé keře a stromy, jak jehličnaté, tak ovocné. Poměrně rozsáhlý prostor zahrady nám umožnil v roce 2009 vytvořit naučnou stezku pod názvem „Projdi se a poznej mě“, zaměřenou na poznávání stromů a k environmentální výchově. O dva roky později, v roce 2011, jsme naučnou stezku doplnili o přírodní učebnu, kterou tvoří oboustranný infopanel s informacemi o sedmi ptácích, dva šplhající totémy pro hry dětí, hmyzí hotel, herní prvek k procvičování dolních končetin „Bidýlko“ a ptačí budky s napajedlem. Projekt s názvem „Ptačí kamarádi na školní zahradě“ byl z velké části vytvořen samotnými dětmi ve spolupráci s jejich rodiči. V roce 2015 jsme realizovali projekt „Cestou za zdravím s včelkou a včelařem“ za podpory programu „Era pomáhá regionům“ a podařilo se nám v rámci projektu vybudovat levandulový záhon na školní zahradě, kde pozorujeme včely medonosné. Děti se v rámci projektu seznámily se životem včel, jejich chováním ve prospěch druhých bez očekávání odměny. Současně děti pochopily vazbu zdraví člověka a přírody. Na školní zahradě se nachází řada herních prvků, velmi oblíbené jsou dvě skluzavky zabudované do svahu, zahradní altánek, prodejní stánek. Pro úschovu zahradního nářadí a hraček slouží zahradní domek a děti při svých činnostech využívají také lavice a stoly. V létě máme k dispozici k osvěžení a otužování zahradní sprchu. V roce 2017 zřizovatel vybudoval pro děti skleník, v němž si pěstují bylinky a zeleninu.

Mateřská škola má velké prosluněné prostorné třídy, které jsou vybaveny dětským nábytkem, tělocvičným nářadím, hračkami, pomůckami a materiály na velmi dobré úrovni. Hrací prvky jsou umístěny tak, aby byly dětem přístupné. Učíme děti samostatnému rozhodování s možností použití hraček a klademe důraz na uklízení na určené místo. V srpnu 2019 byly zrekonstruovány úložné prostory pro skladování matrací a ložního prádla pro spaní dětí.

Návrhy na úpravu věcných podmínek:

- Rekonstrukce příjezdové cesty a chodníků kolem MŠ
- Vybudování dopravního hřiště v prostoru před školní kuchyní
- Vybudování bezbariérového přístupu do MŠ
- Rekonstrukce elektroinstalace
- Rekonstrukce odpadního systému
- Vybudování zastřešeného stání pro kola
- Rekonstrukce podlahy ve školní kuchyni
- Zakoupení myčky do školní kuchyně

Děti se samy svými produkty a výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, jejich dětské práce jsou přístupné rodičům. Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy EU.

3.2 Životaspráva

Školní jídelna poskytuje dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu, která je doplněna o prvky současného trendu zdravé výživy. V podávané stravě je bohatě zastoupena ovoce, zelená, vláknina – za sestavení a dodržování jídelníčků zodpovídá vedoucí ŠJ. V průběhu celého dne je dětem zajištěn pitný režim. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány vhodné časové intervaly. Dětem je poskytován dostatek času na jídlo, dle jejich osobního tempa. Respektujeme požadavky rodičů – je možná dohoda s vedoucí Š na dietní stravě (nutno doložit doporučení lékaře). Strava je připravována ve školní kuchyni a následně vydávána kuchařkami ve třídách z jídelního vozíku.

Při stolování se děti učí slušnému a klidnému chování při jídle, čímž podporujeme kulturu stolování. Děti vedeme k samostatnosti adekvátní jejich věku. Malé děti jsou obslouženy, starší děti při obědě si samy přinášejí hlavní jídlo a uklízí si po sobě nádobí, utírají si stoly. Starší děti vedeme k samostatnému nalévání nápojů a natírání pomazánek. Vše s důrazem na bezpečnost a hygienu. Děti do jídla nenutíme, snažíme se je však motivovat, aby jídlo alespoň ochutnaly.

Pitný režim je zajištěn v průběhu celého dne a děti si samostatně (nejmladší s dopomocí) nalévají nápoje do sklenic, které jsou označeny jejich jménem. Nápoje jsou průběžně připravovány a doplňovány, aby byla zajištěna jejich čerstvost. Sklenice jsou pravidelně umývány.

V mateřské škole je nastaven pravidelný režim dne, který je dodržován. V případě potřeby (návštěva akcí, divadel, školní výlety apod.) je však možné ho přizpůsobit aktuální situaci. Při změnách režimu dne vždy respektujeme potřeby dětí.

Pobyt venku je zařazován každodenně v dopoledních hodinách, v případě příznivého počasí také odpoledne. Při nepříznivých podmínkách počasí (silný vítr, déšť, mráz pod – 10 °C, smogová situace apod.) je pobyt venku zkracován, případně nahrazován aktivitami v MŠ.

Denní aktivity jsou zařazovány tak, aby dětem poskytovaly dostatek volného pohybu na školní zahradě i v MŠ. Zároveň je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku jednotlivých dětí. Po

obědě je zařazován odpočinek, při kterém jsou dětem předčítány pohádky, zpívány ukolébavky, opakovány nové poznatky, pouštěna relaxační hudba.

Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu, čímž poskytují dětem přirozený vzor. V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku každého dítěte. Ke každému dítěti přistupujeme na základě vyhodnocení pedagogické diagnostiky s respektováním individuálních zvláštností a potřeb dítěte. Každodenní pobyt venku umožňuje dětem dostatek příležitostí k volnému pohybu. Potřebu volného pohybu dětí též respektujeme i v interiéru naší MŠ.

3.3 Psychosociální podmínky

Rodiče mají možnost přivádět dítě do MŠ v rámci určených pravidel dle svých potřeb. Odpolední odpočinek („spaní“) je upraven podle individuálních potřeb dětí (45 minut odpočinek, pak se děti s nižší potřebou spánku mohou zabývat klidovými činnostmi ve třídě bez rušení spících dětí).

Všichni zaměstnanci MŠ respektují individuální potřeby dětí, reagují na tyto potřeby a pomáhají dětem v jejich uspokojování.

Všechny děti v naší MŠ mají stejná práva, možnosti i povinnosti, nikdo není ani znevýhodňován či zvýhodňován před ostatními. Osobní svoboda dětí je respektována do určitých mezí, které plynou z řádu chování a norem, které jsou v MŠ stanoveny. Na začátku každého roku vytváříme v jednotlivých třídách společně s dětmi pravidla chování mezi dětmi, ve třídě, v mateřské škole tak, aby se všichni cítili dobře. Děti nikdy fyzicky netrestáme. V komunikaci s dětmi využíváme formativní (popisné) pozitivní hodnocení, což napomáhá dětem utvářet si svůj vlastní názor (sebepojetí) na základě sebeuvědomění. Přispíváme tak k prevenci sociopatologických jevů. V dětech rozvíjíme vzájemnou toleranci, zdvořilost, citlivost, ohleduplnost, vzájemnou pomoc a podporu. Pedagogové se věnují vztahům ve třídě a ovlivňují vztahy prosociálním směrem (prevence šikany a patologických jevů u dětí).

V MŠ uplatňujeme pedagogický styl s nabídkou, v němž je počítáno s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídky odpovídá mentalitě předškolního dítěte a jeho potřebám.

Do činností nezařazujeme nezdravé soutěžení dětí a děti mezi sebou zásadně nesrovnáváme. Podporujeme tímto, aby si děti mohly vytvořit vlastní sebepojetí.

Všichni naši pracovníci vytvářejí klidné prostředí bez spěchu a shonu, vyhýbají se negativním slovním komentářům – dospělí jsou dětem příkladem. Pedagogové komunikují s dětmi tak, aby jim to bylo příjemné, podporují děti v samostatnosti a sebeobsluze.

Podmínky k efektivnějšímu vzdělávání se snažíme neustále zlepšovat. Vyhledáváme na různých portálech inspirující aktivity pro modernizaci a inovaci.

3.4 Organizace vzdělávání

- * Je stanovena Organizačním řádem MŠ
- * Organizační strukturou MŠ
- * Školním řádem
- * Vnitřním řádem školní jídelny
- * Dalšími směrnicemi MŠ

3.4.1 Organizační struktura dne

6:00 – 8.00	<i>Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí pedagogickým pracovním do třídy, individuální činnosti s dětmi, volně spontánní zájmové aktivity,</i>
7.30 – 8.30	<i>průběžná svačina</i>
7.15	<i>rozhod dětí do jednotlivých tříd</i>
8:30 - 9:30	<i>Komunitní kruh, volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity</i>
9:30 -11:30	<i>Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost</i>
11:30 -12:15	<i>Oběd a osobní hygiena dětí</i>
12:15 -14:00	<i>Spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku</i>
14:00 -14:30	<i>Odpolední svačina, osobní hygiena</i>
14:00 -16:30	<i>Volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy</i>
15:30 – 16:30	<i>Sloučení tříd</i>

V případě příznivého počasí jsou dopolední činnosti přesouvány ven.

V případě potřeby je možné režim dne upravit, je však nutné respektovat potřeby dětí.

Souběžné působení dvou učitelů ve třídě je zajišťováno v rámci provozních možností školy v době řízených činností, v době pobytu venku, oběda a ukládání k polednímu odpočinku.

Vzdělávání dětí probíhá v denním režimu, který je dostatečně flexibilní, reaguje na individuální potřeby a možnosti dětí a potřeby mateřské školy.

Děti ve třídách mateřské školy nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Pedagogové se zcela věnují dětem a jejich vzdělávání. Poměr řízených a spontánních aktivit je v denním programu mateřské školy vyvážený a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Dětem je poskytován dostatečný prostor pro volnou hru, námětové i tvořivé činnosti, práci s knihami apod.

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích během celého pobytu dětí v mateřské škole. Učení je založeno na aktivní účasti dětí, na jejich prožívání a vnímání.

Při plánování činností vychází pedagog z potřeb a zájmu dětí, přihlíží k jejich individuálním vzdělávacím potřebám. Vede děti k samostatnosti a vlastní aktivitě. Děti mají možnost se nabízených aktivit v případě potřeby neúčastnit. Děti do ničeho nenutíme, činnosti jim nabízíme. Podporujeme sociální i osobnostní rozvoj dětí, jejich sebeúctu, sebedůvěru a vzájemné respektování.

V mateřské škole se snažíme vytvářet vhodné podmínky zejména pro skupinové a individuální činnosti.

Charakteristika tříd

V naší mateřské škole máme třídy věkově smíšené, protože po většinu života budou děti trávit čas s lidmi různého věku a také v jednom ročníku mohou být děti na různých úrovních vývoje a nelze tedy jasně kategorizovat úroveň dítěte podle dosaženého věku. Toto umožňuje vzájemný respekt věkových zvláštností dětí i větší možnost věnování se individualitě dětí.

3.4.2 Provozní doba mateřské školy

Mateřská škola je s celodenní péčí, s provozem od 6:00 do 16:30 hodin.

Budovu mateřské školy otevírá učitelka a děti se scházejí v jedné třídě. V 7:15 se děti v doprovodu paní učitelky rozcházejí do svých tříd.

Po obědě odcházejí některé děti domů, ostatní již mají ve svých hernách připraveny matrace. Při odpoledním odpočinku dětem předčítáme pohádky, opakujeme nově nabyté znalosti, dáváme prostor pro vyprávění pohádky dětem, zpíváme ukolébavky, pouštíme relaxační hudbu. V žádném případě děti nenutíme do spánku.

V odpoledních hodinách se děti věnují ve svých třídách aktivitám nabízeným učitelkou, volným hrám, individuálním činnostem. V případě příznivého počasí jsou aktivity přesouvány na zahradu MŠ.

V 15:30 se děti za doprovodu učitelky sejdou v jedné třídě, v případě příznivého počasí zůstávají na zahradě.

3.4.3 Uzavření mateřské školy v době hlavních a vedlejších prázdnin

K přerušení provozu dochází minimálně, zpravidla v období vánočních svátků v délce shodné se základní školou. V době letních prázdnin bývá mateřská škola v provozu zpravidla 3 týdny. Rodiče jsou

vždy informováni včas. V době vedlejších prázdnin je provoz školy přizpůsoben počtu dětí na základě potřeb rodičů.

Čerpání řádné dovolené všech zaměstnanců se uskutečňuje zejména o hlavních prázdninách nebo průběžně s ohledem na snížený počet dětí (např. v období viróz, chřipek, nachlazení, vedlejších prázdnin).

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny školním řádem, vnitřními směrnicemi a náplní práce každého zaměstnance. Všichni zaměstnanci jsou o dění ve škole vždy včas informováni. Pedagogické a provozní porady jsou svolávány dle potřeby.

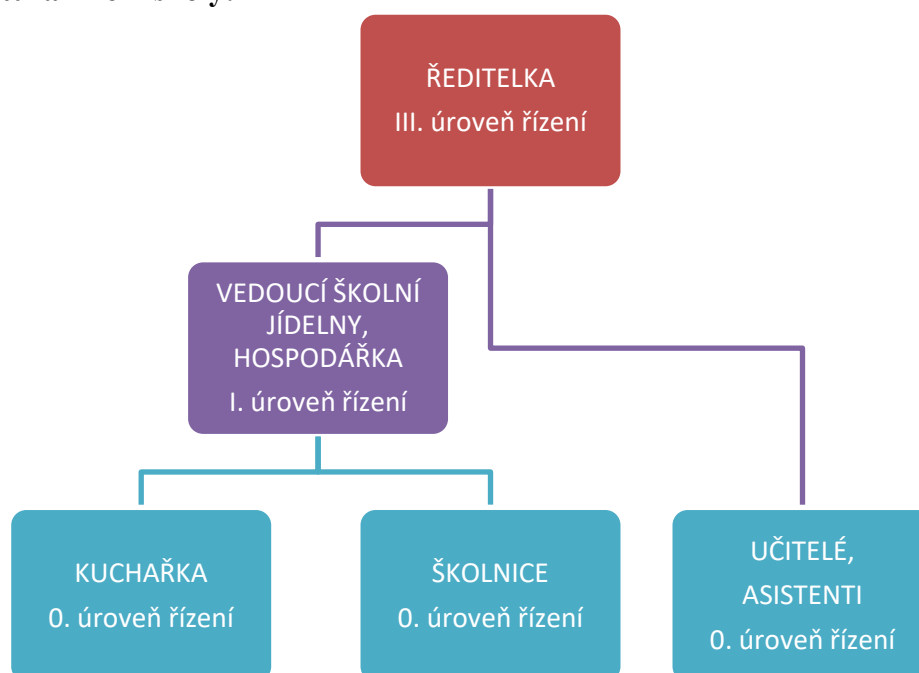
Ředitelka školy klade důraz na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesních odlišností a vytváření prostředí důvěry a podpory. Názory a myšlenky všech zaměstnanců jsou přijímány, všichni zaměstnanci se podílí na dění v mateřské škole. Ředitelka školy průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce.

Na spolupráce s rodiči se podílí celý kolektiv mateřské školy, jednotlivci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy. Navazuje spolupráci s blízkými základními i mateřskými školami. V případě potřeby spolupracuje také se školskými poradenskými zařízeními.

Řízení školy zahrnuje tři oblasti a respektuje právní legislativu.

Struktura řízení školy:

Oblast:

- ekonomická
- personální
- pedagogická

Řízení ekonomické oblasti spočívá v hospodaření se svěřeným majetkem, s přidělenou finanční dotací na provoz a údržbu, v uzavírání hospodářských smluv, ve vytváření koncepcí dalšího ekonomického rozvoje školy.

Řízení personální oblasti v sobě skrývá především umění asertivity, vedení personální agendy, vedení lidí, personální zajištění provozu školy.

Oblast pedagogická zahrnuje celý výchovně vzdělávací proces, který se řídí platnými předpisy v oblasti předškolní výchovy.

Všechny tyto oblasti zahrnují několik kategorií, bez kterých není možné kvalitně školu řídit.

Jsou to:

- plánování
- organizování
- vedení, motivování
- kontrola, hodnocení, evaluace

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pracovní kolektiv mateřské školy tvoří 5 pedagogických a 3 provozní pracovnice. 4 pedagogické pracovnice splňují požadovanou způsobilost získanou středoškolským nebo vysokoškolským vzděláváním. Jedna pedagogická pracovnice, ve školním roce 2023/2024 dokončí studium na Vyšší odborné škole Prigo se zaměřením na předškolní pedagogiku (úvazek 35,48 %), nesplňuje požadovanou kvalifikaci. Ředitelka mateřské školy má vysokoškolské vzdělání v oboru předškolní pedagogika. Mezi provozními zaměstnanci vedoucí školní jídelny - hospodářka, kuchařka, školnice.

Pedagogický kolektiv je tým a pedagogové si vzájemně předávají své zkušenosti, náměty a podněty pro svou pedagogickou činnost.

Zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Zaměstnanci jsou seznámeni s ochranou osobních údajů (GDPR) a dle toho také nakládají s informacemi o dětech, kolegyních a o dění v mateřské škole.

V případě podezření, že dítě potřebuje specializovanou péči (logopedie, speciální vzdělávací potřeby apod.), jsou zákonným zástupcům předány kontakty na specializované odborníky. Tyto kontakty jsou zákonným zástupcům k dispozici také na nástěnce v šatně mateřské školy.

Pedagogové jsou průběžně vzdělávání v rámci DVPP, avšak je nutné je k samostudiu a dalšímu vzdělávání více motivovat.

3.7 Spoluúčast zákonných zástupců

Při vytváření vztahů mezi zákonnými zástupci a zaměstnanci školy si zakládáme především na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Stejně jako dítě, také zákonný zástupce potřebuje získat důvěru k celému kolektivu mateřské školy. Pravidelné předávání informací o dítěti, jeho zdravotním stavu, chování apod. je nezbytné. Pedagogové chrání soukromí rodiny a jsou diskrétní (informace o rodině a dětech jsou důvěrné, pracují s nimi pouze učitelky ve třídě, případně ředitelka školy). Všichni zaměstnanci školy jednají s rodiči ohleduplně a taktně. Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá zákonným zástupcům v péči o dítě.

Již před zápisem do mateřské školy jsou zákonní zástupci seznámeni se vzdělávacím programem Začít spolu (den otevřených dveří, počáteční třídní schůzky před nástupem dětí do MŠ), kdy zákonným zástupcům vysvětlujeme hlavní principy a cíle i roli rodiny v našem vzdělávacím programu.

Zákonní zástupci mají možnost aktivní účasti na vypracování tzv. ranního úkolu spolu s dětmi při příchodu do MŠ.

Zákonní zástupci jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje, prostřednictvím webových stránek, nástěnek v mateřské škole, emailů. Nástěnky v šatně dětí a výzdoba v prostoru mateřské školy jsou zdrojem informací o tom, co děti vytvořily, na čem spolupracovaly. Další předávání informací probíhá na třídních schůzkách a prostřednictvím krátkých rozhovorů při předávání dítěte. Zákonní zástupci mají též možnost sjednat si osobní schůzku s třídní učitelkou, kde mohou probrat rozvoj dítěte. Pedagogové informují zákonné zástupce o prospívání a individuálních pokrocích jejich dítěte a společně hledají cíle pro vzdělávání a výchovu. V případě potřeby nabízíme zákonným zástupcům spolupráci s odborníky ze školských poradenských zařízení i klinickými logopedy.

Pro zákonné zástupce s dětmi pořádáme akce jako např.. Halloweenské tvoření, vánoční dílničky, besídka ke Dni matek, Pasování předškoláků, oslava Dne otců a společný školní výlet – výšlap na Prašivou. Projeví-li zákonní zástupci zájem, mohou se podílet na plánování programu školy.

Zákonní zástupci také organizují mimoškolní akce pro děti Uspávání broučků a karneval.

Zákonní zástupci se mohou, po domluvě s učitelkou, účastnit vzdělávání se svými dětmi, a to v různých rolích –

- a) zákonný zástupce jako pomocník při adaptačním procesu
- b) zákonný zástupce jako pozorovatel
- c) zákonný zástupce jako asistent
- d) zákonný zástupce, který si připraví část vzdělávání nebo vede celé téma

Vše je ošetřeno předem sdělenými pravidly tak, aby nedocházelo k nepříjemným či konfliktním situacím.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dle školského zákona dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností, k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrným opatřením se rozumí nezbytné úpravy ve

vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte.

Jedná se tedy o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a také o děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a z odlišného jazykového prostředí.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení předškolního vzdělávání všech dětí vymezuje RVP PV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech dětí dané mateřské školy. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spoluprací s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadaným dítětem se dle vyhlášky 27/2016 Sb., považuje především dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Nadaným dětem je třeba zajistit co nejlepší péči odpovídající jejich předpokladům a nárokům.

Pedagogové sledují živost dítěte, míru potřeby spánku, která je u nadaných dětí nižší vysokou úroveň aktivity, schopnost velmi dobře se soustředit po dlouhou dobu i na několik věcí současně, zvýšená reakce na vnější podněty, velká potřeba přísunu nových podnětů neobvyklá paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, častý zájem o písmena, čísla a jiné znaky a všeobecná zvědavost.

Uvědomujeme si, že žádné dvě děti nejsou stejné a nelze je popsat souborem určitých projevů. Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech vzdělávacích oblastech, jeho schopnosti mohou být nerovnoměrně rozloženy i rozvinuty, a to až do té míry, že může v jiných oblastech podávat průměrné či podprůměrné výkony. Nadané děti nejsou vždy bezproblémové, mohou být i sociálně nekonformní, nepřizpůsobivé. Dítě s mimořádným nadáním se snažíme rozvíjet po všech stránkách.

Při identifikaci nadaného dítěte informuje pedagog ředitelku školy, která spolupracuje se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením. Pedagogové poté pracují s dítětem v souladu s doporučením školského poradenského zařízení.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let jsou do mateřské školy přijímány na základě rozhodnutí ředitelky školy po splnění kritérií a zákonných podmínek pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání a určitých podmínek týkajících se připravenosti a zralosti dítěte pro vstup do mateřské školy.

Pro dvouleté dítě je vstup do mateřské školy zpravidla první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Dvouleté děti mají silnější potřebu vazby na dospělou osobu a učitel tak zastává velice významnou roli, je zástupcem rodiče a tedy jistotou a emoční oporou dítěte v každodenním dění a též v budování vztahů s vrstevníky.

Dítě přijímané k předškolnímu vzdělávání by mělo být bez plen, umět si říct, když potřebuje na toaletu. Dále by mělo zvládat základní sebeobsluhu (oblékání a svlékání základních částí oblečení, zouvání a obouvání bot, pití z hrníčku, jíst lžící, smrkání).

Cílem výchovně vzdělávacího procesu u dětí 2-3 letých je zajistit jejich rozvoj a prostřednictvím individuálního přístupu se snažit rozvíjet jejich dovednosti a schopnosti, které jsou dětem v tomto věku přirozené a blízké.

Jelikož v naší mateřské škole jsou heterogenní třídy, snažíme se děti mladší tří let zařazovat podle toho, ve které třídě mají sourozence či kamarády. Hlavním cílem při nástupu dětí mladších tří let je pomoci dětem odpoutat se od rodičů, adaptovat se na prostředí a režim mateřské školy, začlenit se do kolektivu vrstevníků, osvojit si základní sebeobslužné a hygienické návyky a získávání samostatnosti. V tomto směru je důležité navázání důvěry u zákonných zástupců, protože cítí-li se v bezpečí zákonný zástupce, přenáší tuto svou důvěru také na dítě.

Režim dne a plánované aktivity jsou přizpůsobovány individuálním potřebám aktivních činností a odpočinku dětí. Pedagogové přistupují k dětem trpělivě a s citem, zaměřují se především na prožitkové

učení. Dávají dětem dostatečný prostor pro spontánní hru, odpočinek a vytváří podmínky pro jejich celkový rozvoj.

Obě třídy jsou vybaveny vhodnými hračkami pro děti mladší tří let, jsou bezpečné. Tyto hračky a pomůcky průběžně doplňujeme podle finančních možností mateřské školy.

3.11 Přijímání dětí

Přijímání dětí do mateřské školy probíhá předáním řádně vyplněné žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání ve stanovený den zápisu v mateřské škole. Žádosti o přijetí si zákonní zástupci mohou stáhnout z webových stránek mateřské školy nebo si je osobně vyzvednout v mateřské škole.

Podrobné informace k průběhu přijímacího řízení včetně termínů a kritérií přijímacího řízení jsou s dostatečným předstihem uvedeny na webových stránkách mateřské školy a také vyvěšeny v mateřské škole.

3.12 Adaptační program

CÍLE ADAPTAČNÍHO PROGRAMU

1. Dát dítěti možnost, aby se nestresujícím a pokojným způsobem seznámilo s prostředím naší mateřské školy, s ostatními dětmi, pedagogy i dalšími zaměstnanci mateřské školy společně se svým zákonným zástupcem.
2. Umožnit zákonným zástupcům, aby se svým dítětem trávili čas v mateřské škole, seznámili se s denním programem mateřské školy a konkrétní třídy, se stylem stravování, s výchovně-vzdělávacím přístupem pedagogů, s ostatními dětmi a jejich zákonnými zástupci a s dalšími zaměstnanci mateřské školy.
3. Pomoci pedagogům, aby se seznámili s dětmi a jejich zákonnými zástupci, aby zapojili zákonné zástupce do dění ve třídě, představili zákonným zástupcům vzdělávací program a vizi mateřské školy.

Postup při nástupu dítěte do MŠ:

1. – 2. den	Dítě je v MŠ přibližně dvě hodiny – společně se svým zákonným zástupcem. Zákonný zástupce s dítětem si hrají a zároveň se zapojují do všech činností, které ve třídě probíhají. Hrají si s hračkami, společně je uklízejí na svá místa, účastní se ranní elipsy, svačí, cvičí a účastní se hlavní činnosti. Před pobytem venku odcházejí domů.
3. – 5. den	Dítě je v mateřské škole se zákonným zástupcem celé dopoledne včetně pobytu venku a oběda. Po obědě odchází se zákonným zástupcem domů. Během dne se společně účastní všech aktivit a činností ve třídě.

6. - 10. den	Zákonný zástupce je společně s dítětem cca 2 hodiny a na pobyt venku se vzdálí (samozřejmě je dohoda s dítětem, aby se situací bylo srozuměno). Zákonný zástupce přichází zpět do mateřské školy na oběd a po obědě s dítětem odchází domů.
11. – 15. den	Ráno přichází do mateřské školy dítě se zákonným zástupcem a zákonný zástupce po domluvě s dítětem odchází. Po obědě si zákonný zástupce dítě vyzvedává a společně odchází domů.
16. – 20. den	Dítě zůstává v mateřské škole i na odpoledne. Z počátku si zákonný zástupce vyzvedává dítě ihned po svačince (cca ve 14.30 hodin), postupně se doba pobytu dítěte v mateřské škole prodlužuje.

Prodloužení doby pobytu v mateřské škole se děje pouze v případě, že se dítě cítí v bezpečí, je klidné a zapojuje se do aktivit ve třídě. Doba adaptace se může také zkrátit, pokud se dítě cítí v mateřské škole dobře, zvládá odloučení se zákonným zástupcem.

Nastupuje – li dítě do mateřské školy v průběhu školního roku, je umožněno zákonným zástupcům, aby realizovali adaptační program podle potřeb dítěte.

Přestupuje – li dítě z jiné mateřské školy, děje se tak většinou z důvodu, že v původní mateřské škole vykazovalo problémové chování (z různých důvodů – např. nevstřícnost mateřské školy ke speciálním potřebám dítěte). V těchto případech se zákonný zástupce s dítětem postupně seznamují s prostředím mateřské školy s výchovně-vzdělávacím přístupem pedagogů, spolupracují s pedagogy a všichni se snaží harmonizovat pobyt dítěte v mateřské škole.

Při komplikovanější adaptaci je možno adaptační program prodloužit.

3.13 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka a dětí s odlišným mateřským jazykem

Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.

Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Jako podpurný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

Pokud je to potřebné, zajišťujeme asistenta pedagoga ve spolupráci s Pedagogicko psychologickou poradnou.

3. 14 Preventivní program školní neúspěšnosti

1. Charakteristika školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je z hlediska pedagogicko-psychologického a socio-pedagogického chápána jako selhávání nezletilého v podmínkách školního edukačního programu nejen špatným prospěchem, ale také vytvářením negativních psychických postojů a emočních stavů ve vztahu k vlastnímu učení, ke vzdělávání, k učitelům a obecně ke škole. Nejedná se pouze o špatný prospěch, ale rovněž o vytváření negativních psychických postojů a emočních stavů k vlastnímu učení, vzdělávání, učitelům a škole obecně. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti dětí/žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřující k nápravě. Podpora školního úspěchu vychází zejména z atmosféry školy, ve které je podporováno učení každého dítěte/žáka, tedy dobrými mezilidskými vztahy jak mezi dětmi/žáky, tak mezi dětmi/žáky a pedagogy.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

2. Faktory školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vymezena řadou faktorů, především osobností a zdravotním stavem nezletilého, dále rodinným a mimoškolním prostředím a výchovně vzdělávacím procesem ve škole.

Při řešení školní neúspěšnosti je nezbytná spolupráce školy, dalších odborníků, rodiny a samotného dítěte/žáka. Podpora rodiny je v tomto procesu nenahraditelná i s ohledem na volbu budoucího povolání a budoucí život.

Jedná se o tyto faktory:

- osobnost dítěte - snížená inteligence, poruchy učení, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži,
- poruchy chování, PAS,
- zdravotní problémy dítěte/žáka - dlouhodobá absence,
- vysoká absence,
- změna ŠVP v důsledku přestěhování, přechodu na jinou školu,
- nepodnětné rodinné prostředí, střídavá péče,
- rodinné prostředí s nezájmem o školu a školní dění, nezájem zákonných zástupců o spolupráci se školou,
- nadměrně ochranné rodinné prostředí,
- dítě ohrožené sociálně nežádoucími jevy (zhoršená rodinná situace, šikana, domácí násilí, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole, ve třídě, ve vztahu s učitelem), ohrožení sociálně patologickými jevy,
- dítě – cizinec.

3. Dítě/Žák je ohrožen školní neúspěšností, když

- na konci pololetí má podprůměrné výsledky ve všech nebo jen některých oblastech vzdělávání, dlouhodobě nemá snahu spolupracovat při plnění různých úkolů
- svým chováním soustavně porušuje školní řád

4. Doprovodné projevy při školní neúspěšnosti

- neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie,
- poruchy chování – zvýšená absence v některém předmětu, nebo celková absence, záškoláctví,
- obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese.

5. Přecházení školní neúspěšnosti

- klást na dítě přiměřené nároky,
- dbát na jeho pravidelnou docházku do školy, pracovat s dítětem doma na základě doporučení pedagoga,
- zdůrazňovat jeho pozitivní stránky,
- oceňovat jeho jedinečnost,
- umožňovat dětem/žákům vyslovovat vlastní názory,
- podporovat aktivitu dětí/žáků, dát mu příležitost zažít úspěch,
- motivovat děti/žáky, rozebírat s ním jeho úspěchy,
- vyhýbat se negativnímu srovnávání,
- věnovat pozornost rodinnému zázemí dítěte/žáka.

6. Pravidla pro řešení školní neúspěšnosti

Včasně podchycení potíží dítěte pedagogy, ti zejména vyhodnotí, zda jde o ojedinělý výpadek, nebo trvalejší problém, v takovém případě o neúspěšnosti informují zákonné zástupce dítěte/žáka.

Podle závažnosti problému pedagog kontaktuje zákonného zástupce, nabídne osobní jednání a poradí zákonnému zástupci další postup – např. návštěvu PPP, SPC, logopeda apod.

Je uplatňován dvojstupňový model péče

1. Individuální pomoc pedagoga (PLPP)
2. Zapojení školského poradenského zařízení (PPP/SPC).

Základem účinného řešení školní neúspěšnosti je správné rozpoznání příčin, viz výše uvedené faktory.

Vedení školy vyhodnocuje, zda ke zvýšené neúspěšnosti nedochází jen v některých oblastech. Na toto téma případně zaměřuje svoji kontrolní a hospitační činnost, zajišťuje zpětnou vazbu od zákonných zástupců dětí/žáků (evaluační dotazníky, pohovory).

Na základě této diagnostiky se stanoví možná opatření:

- zvýšená motivace dítěte/žáka k učení – důraz na pozitivní hodnocení, stanovení přiměřeného rozsahu učiva, podpůrné pomůcky (přehledy), využití pomoci spolužáků, podpůrné aktivity, slovní hodnocení,
- zajišťování vhodných pomůcek vzhledem k odlišným stylům učení (preference vizuálního, nebo audio vnímání),
- děti/žáci jsou seznamováni s možnými styly učení a učí se vědomě používat styl pro něj nejvýhodnější,
- individuální konzultace, doučování, kompenzace nedostatků pomocí speciálně pedagogických postupů (PLPP, spolupráce s PPP, SPC),
- pomoc při začleňování dítěte/žáka do třídního kolektivu,
- sestavení plánu pedagogické podpory,
- zvýšená práce pedagogů s kolektivem třídy, náprava narušeného klimatu třídy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- včasné informování zákonných zástupců o mimořádném zhoršení prospěchu dítěte/žáka, tak, aby se zvýšenou péčí mohlo zabránit zhoršení vzdělávacích výsledků dítěte/žáka
- u dětí/žáků, jejichž neúspěšnost souvisí spíše se sociálním znevýhodněním, konzultovat situaci s OSPOD.

Škola průběžně vyhodnocuje úspěšnost těchto opatření, dlouhodobě sleduje děti/žáky s riziky neúspěšnosti, poskytuje jim pomoc k jejímu překonání, zohledňuje vnější prostředí ovlivňující výsledky žáků, přijímá případná opatření k zamezení rizikového chování.

Na jednání pedagogických rad je vyhodnocována situace vzdělávání dětí/žáků ohrožených školní neúspěšností.

Škola si v prevenci stanovuje dlouhodobé cíle

- vytváření kvalitního prostředí ve třídách a škole,
- trvalé sledování a vyhodnocování této problematiky, poskytování informací o úspěšných i neúspěšných řešeních,
- v rámci DVPP rozvíjet klíčové dovednosti pedagogů pro tuto oblast,
- je poskytována nabídka pomoci pro děti/žáky, kteří potřebují řešit subjektivně náročné životní situace,

3. 15 Strategie předcházení šikaně

ŠKOLNÍ PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Vytváření školního programu proti šikanování je dlouhodobý a trvalý proces. Určují ho dva znaky – celoškolský rozměr a zaměření na specifickou prevenci. Aby škola žáky účinně chránila před šikanováním, zapojí všechny pedagogické pracovníky. Obecná struktura 13 komponent ve školním programu proti šikanování má univerzální charakter a lze ji použít jako jednotící princip i pro ostatní rizikové chování, a tak vytvořit integrovaný, ucelený preventivní program školy.

Školní program proti šikanování má 13 komponent (hlavních součástí):

1. zmapování situace – analýza a evaluace (před a po zavedení programu či opatření a také v jeho průběhu);
2. motivování pedagogů pro změnu;
3. společné vzdělávání a supervize všech pedagogů;
4. užší realizační tým (školní poradenské pracoviště, třídní učitelé),
5. společný postup při řešení šikanování;
6. primární prevence v třídních hodinách;
7. primární prevence ve výuce;
8. primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo vyučování;
9. ochranný režim (školní řád, dohledy učitelů);
10. spolupráce s rodiči (vhodný způsob seznámení s prevencí a řešením šikany ve škole - na webových stránkách a při třídních schůzkách);
11. školní poradenské služby
12. spolupráce se specializovanými zařízeními;
13. vztahy se školami v okolí.

Informace pro rodiče o školním programu proti šikanování

Vážení rodiče,
naše škola je příznivě hodnocena jak rodičovskou veřejností, tak i Českou školní inspekcí. Velmi si toho vážíme. Nicméně i ta nejlepší škola není zcela imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování silnějších slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. S tímto záměrem jsme vytvořili program proti šikanování. **Jeho důležitou součástí je spolupráce nás pedagogů s Vámi - rodiči. Prosíme Vás proto o pomoc. Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je Vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (na třídního učitele, školního metodika prevence či ředitele školy).** Využít

Ize také naši e-schránku důvěry, která je k dispozici na webových stránkách školy. **Vaši informaci budeme brát velmi vážně a situaci budeme odborně a bezpečně řešit.**

Postupy pro vyšetření a řešení šikany

První pomoc při počáteční šikaně:	Krizový scénář pro výbuch skupinového násilí při pokročilé šikaně:
<ol style="list-style-type: none"> 1. odhad závažnosti a formy šikany; 2. rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s oběťmi; 3. nalezení vhodných svědků; 4. individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků a konfrontace oběti s agresory); 5. ochrana oběti; 6. předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru: <ol style="list-style-type: none"> a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření); b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku); 7. realizace vhodné metody: <ol style="list-style-type: none"> a) metoda usmíření; b) metoda vnějšího nátlaku (výchovní pohovor nebo výchovní komise s agresorem a jeho rodiči); 8. třídní hodina: <ol style="list-style-type: none"> a) efekt metody usmíření; b) oznámení potrestání agresorů; 9. rozhovor s rodiči oběti; 10. třídní schůzka; 11. práce s celou třídou. 	<p>A. První (alarmující) kroky pomoci</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zvládnutí vlastního šoku – bleskový odhad závažnosti a formy šikany; 2. bezprostřední záchrana oběti, zastavení skupinového násilí <p>B. Příprava podmínek pro vyšetřování</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy; 4. zabránění domluvě na křivé skupinové výpovědi; 5. pokračující pomoc oběti (přivolání lékaře); 6. oznámení na policii, paralelně – navázání kontaktu se specialistou na šikanování, informace rodičům <p>C. Vyšetřování</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. rozhovor s obětí a informátory; 8. nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků; 9. individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky; 10. rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory) s obětí (oběťmi) <p>D. Náprava</p> <ol style="list-style-type: none"> 11. metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.

3. 16 Program poradenských služeb

Poskytování poradenských služeb ve škole vychází z vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění.

Program pedagogických služeb naplňuje především tyto cíle:

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit tak širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a sociálně nežádoucích jevů,
- sledovat účinnost preventivních programů aplikovaných školou a vytvořit metodické zázemí pro jejich vytváření a realizaci,
- kariérové poradenství,

- připravit podmínky a rozšířit možnosti dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných,
- poskytování podpůrných opatření pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, sledování a vyhodnocování zvolených podpůrných opatření,
- vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole,
- posílit průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování,
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých dětí, dětských kolektivů, žáků a třídních kolektivů,
- poskytovat metodickou podporu učitelům při aplikaci psychologických a speciálně pedagogických aspektů vzdělávání do školních vzdělávacích programů,
- spolupráce se školskými poradenskými zařízeními,
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči,
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami školských poradenských zařízení (dále OSPOD, Policií ČR, státními institucemi).

Poradenské služby jsou poskytovány bezplatně na žádost zák. zástupců a pedagogů. Podmínkou poskytnutí poradenské služby je písemný souhlas zákonného zástupce. Souhlasu není třeba v případech, kdy je ohroženo duševní, nebo tělesné zdraví dítěte, nebo osob v jeho okolí. Informace a data o dětech a jejich zákonných zástupcích jsou důvěrná a je s nimi nakládáno v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program naší mateřské školy „Ikdyž jsme jen dětičky chceme poznat svět celičký“ chápeme jako otevřený dokument. Díky tomu můžeme pružně reagovat na aktuální změny a nastálé situace a program tak kdykoliv podle potřeby inovovat. Témata jednotlivých časových období uvedená v ŠVP PV jsou orientační a umožňují učitelkám s nimi pracovat tak, aby odrážely aktuální situaci a uspokojily vzdělávací potřeby dětí. Ústřední témata si učitelky rozčlení na jednotlivá podtémata. Tato podtémata dále pedagogové rozvíjejí v TVP na základě potřeb dětí pomocí konkrétních činností, které:

- * vycházejí za zájmu dítěte
- * navazují na zkušenosti dítěte
- * umožňují dítěti interakci s reálným světem

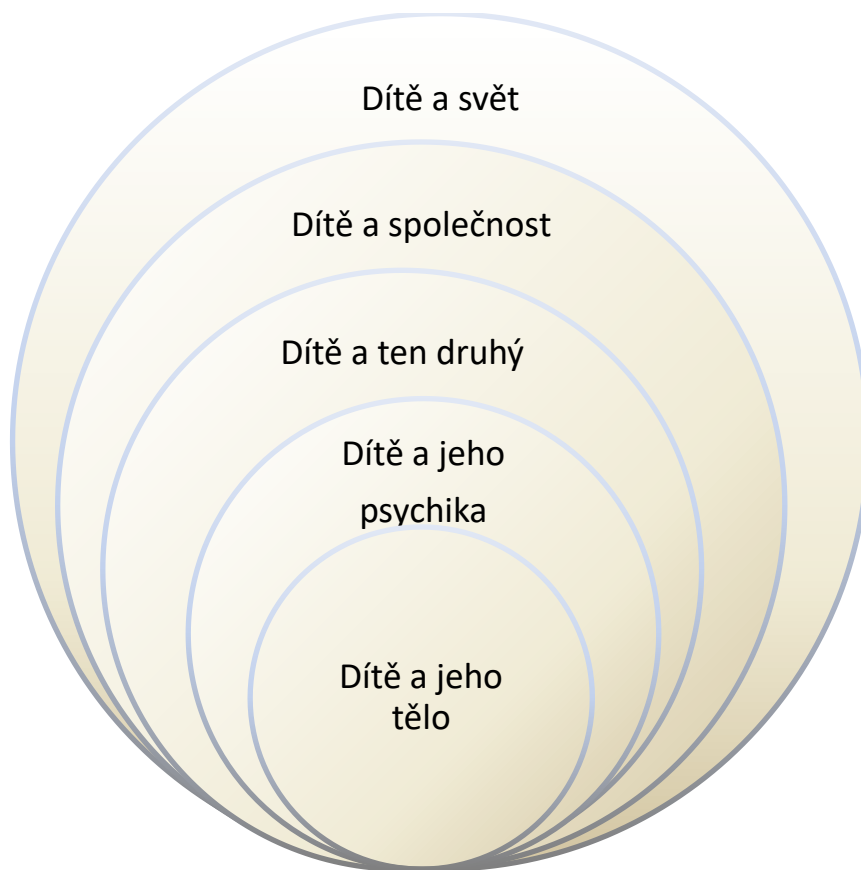
Program „I když jsme jen dětičky, chceme poznat svět celičký“ provází děti celým školním rokem v závislosti na změnách v přírodě, typických svátcích a symbolech jednotlivých ročních období. Naším hlavním cílem je rozvíjet u dětí zejména ty kompetence, které jsou důležité pro jejich další vzdělávání, jejich schopnosti a dovednosti a podporovat u dětí jejich tělesný rozvoj a zdraví. Pomáháme dětem vytvářet základy hodnot, na kterých je založena naše společnost, rozvíjíme u dětí jejich schopnost komunikovat, spolupracovat, dokázat řešit problémy, spolupodílet se na činnostech a jejich plánování. Vytváříme podmínky a příležitosti k rozvoji sebevědomí u dětí a získávání zdravé sebedůvěry. Vedeme děti k poznání, že mají možnost svou životní situaci sami ovlivňovat a svobodně jednat, avšak klademe důraz na pochopení, že za to, jak se dítě rozhodne, také následně odpovídá.

4.1 Hlavní myšlenky programu – filozofie školy

Naším hlavním záměrem je vytvořit optimální prostředí pro somatický, sociální a emotivní vývoj jedince přirozeným střídáním učebních situací, her a odpočinku. **Mezi naše hlavní cíle patří umožnit každému jednotlivému dítěti vyvíjet se naprosto přirozeně, podle jeho možností a schopností. Chceme dětem vytvořit bezpečné prostředí, ve kterém se budou cítit dobře, kde budou respektovány a kde budou šťastné. Rovněž se budeme snažit rozvíjet u dětí pochopení lidských a etických hodnot společnosti, v níž všichni žijeme a také bude naší snahou rozvíjet u dětí jejich osobní zodpovědnost.**

Pro dosažení tohoto cíle upřednostňujeme formu prožitkového a situačního učení. Dáváme přednost skupinové práci, vyznáváme individuální přístup k dítěti na základě pedagogické diagnostické činnosti, kterou provádíme minimálně třikrát ročně. V souladu s RVP PV je učivo uspořádáno do pěti na sebe navazujících ucelených částí – integrovaných bloků, které se zaměřují na dané oblasti RVP PV – biologickou, psychologickou, interpersonální, sociálně kulturní a environmentální

Vzdělávací cíle a očekávané výstupy vycházejí z pěti oblastí předškolního vzdělávání definovaných v RVP PV. Tyto oblasti se prolínají, vzájemně se ovlivňují, doplňují a vytvářejí nedělitelný celek. Volba vzdělávacích cílů a očekávaných výstupů vždy vychází z věkových a vývojových zákonitostí dětí.

Základní filosofií našeho Školního vzdělávacího programu je vytvořit mateřskou školu

- * kde je klid,
- * kde se děti cítí dobře, bezpečně, umí se radovat a smát,
- * kde panuje atmosféra důvěry,
- * kde děti mohou rozvíjet svou osobnost cestou přirozené výchovy v samostatného a tvůrčího jedince
- * kde je atmosféra otevřená rodičovské veřejnosti

Celý ŠVP PV orientujeme tak, abychom u dětí podpořili snahu tvořit, experimentovat, přemýšlet a poznávat, pochopit svět kolem sebe a vztahy v širších souvislostech. Naším cílem je dovést dítě na konci svého předškolního vzdělávání k tomu, aby dle míry svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy kompetencí k využívání získaných poznatků důležitých pro jeho další rozvoj a učení, pro život a další vzdělávání.

Velký důraz klademe na utváření kamarádství, vzájemného respektu a vzájemné úcty k vrstevníkům i dospělým. Vedeme děti k pomoci druhým a rovnému přístupu.

4.2 Cíle vzdělávacího programu

Zdravý životní styl:

- * poznávat okolní přírodu, vnímat důležitost zdravého životního prostředí – vycházky do lesa, k řece, do okolí MŠ
- * rozvíjet pohybové dovednosti - využívat zahradu a obecní multifunkční hřiště
- * osvojit si zdravou výživu a zdravé stravování – vědět, jak která potravina prospívá lidskému tělu, výroba džusů (odšťavňování)
- * dbát na prevenci úrazů a upozorňovat na možná nebezpečí (beseda se zdravotníky, záchranáři, PČR)

Jazyková gramotnost:

- * zvládnout hovořit v celých větách
- * dokázat říci své jméno a název obce, kde bydlí
- * mít povědomí o tom, že slova se skládají z hlásek
- * dokázat určit první hlásku ve slově
- * mít povědomí o psané podobě řeči (písmena, číslice, symboly)
- * seznamovat s cizím jazykem (AJ, NJ)

Předmatická gramotnost:

- * mít povědomí o pojmech větší x menší, kratší x delší, více x méně
- * mít povědomí o počtu do 6
- * dokázat pojmenovat základní tvary (kruh, čtverec, trojúhelník) a dokázat je najít ve svém okolí
- * zvládnout stavět podle návodu i podle fantazie

Sociální dovednosti:

- * zvládnout se adaptovat na školní prostředí (zdravení učitelů, vykání, samostatnost v sebeobsluze atd.)
- * rozvíjet se po citové i mravní stránce
- * prohlubovat zásady slušného chování formou besed a návštěv kulturních představení
- * osvojit si základy tolerance, ohleduplnosti, ochotu pomoci druhému
- * rozvíjet schopnost spolupráce a zvládání konfliktů (pravidla třídy, školky, piktogramy)

Školní zralost:

- * spolupracovat s učitelkami 1. třídy okoních základních škol (náslechové hodiny, adaptační program pro předškoláky)
- * celková připravenost dítěte na vstup do 1. třídy základní školy

Informační gramotnost:

- * pracovat s výukovými programy
- * pracovat s interaktivní tabulí

Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

- * osvojit si hodnoty spojené s životním prostředím, zdravím a životem obecně, tzn. vážit si sám sebe i ostatních lidí
- * seznamovat se s tradicemi, kulturou a historií země, ve které žijeme
- * rozvíjet schopnost estetického vnímání

4.3 Metody a formy vzdělávání

Metody a organizační formy výuky jsou voleny vzhledem k věku a schopnostem dětí i vzhledem k cílům a obsahu vzdělávání.

Nejčastější a nejdůležitější formou činností dětí předškolního věku je hra. Pedagogové proto při své práci využívají všechna její stádia (individuální, kooperativní i skupinová) a druhy (např. tvořivé, námětové, dramatické, konstruktivní, s pravidly apod.).

Děti předškolního věku se učí především nápodobou. V průběhu všech činností tak využíváme situačního a sociálního učení, které je založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dětem srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se dítě učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje, a lépe tak chápalo jejich smysl.

Při vzdělávání dětí zachováváme také obecné zásady jako je cílevědomost, jednotnost, důslednost, přiměřenost, názornost, soustavnost a posloupnost, trvalost a individuální přístup.

Metody vzdělávání:

- * slovní metody: vyprávění, vysvětlování, předčítání, rozhovor, dramatizace, beseda
- * metody názorné: pozorování, exkurze, pokus, využití ICT
- * metody praktické: nápodoba, manipulace, experiment, konstruktivní a didaktické hry, pracovní, výtvarné, hudební činnosti
- * metody písemných prací: pracovní listy
- * metody sdělovací: rozhovory s dětmi
- * metody samostatné práce: pracovní listy, výtvarné činnosti, manipulační a konstrukční činnosti
- * metody analyticko- syntetické: skládání, rozkládání
- * metody deduktivní: pexeso, labyrint
- * metody srovnávací: porovnávání
- * metody motivační: motivace dětí k činnostem
- * metody aplikační: kontrola, co si děti zapamatovaly, kontrola splnění úkolu
- * metody fixační: zapamatování si nových poznatků
- * prožitkové učení
- * kooperativní učení
- * situační učení
- * sociální učení
- * hra

Formy vzdělávání:

- * individuální
- * frontální
- * skupinové práce a práce ve dvojici

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah vzdělávání je koncipován tak, aby se každé dítě rozvíjelo po stránce fyzické, psychické i sociální. Aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno, aktivně a s osobním uspokojením takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny (zejména v prostředí jemu blízkém, tj. v prostředí rodiny a školy). Proto je nutné, aby pedagogové při své práci sledovali rámcové cíle:

1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Tyto cíle jsou svým způsobem univerzální, přirozené a všudypřítomné. Znamená to, že nejen při činnostech plánovaných, ale i při nejrůznějších situacích a za různých okolností, působí pedagog na dítě ve všech třech cílových oblastech. Svým chováním, jednáním i svými postoji dítě ovlivňuje.

Cílovým stavem, k němuž směřuje veškeré vzdělávání, jsou **klíčové kompetence** (v podobě výstupů).

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence činnosti a občanské

Předpokládáme pro tuto věkovou skupinu procvičení a rozšíření základů všech klíčových kompetencí.

1. **KOMPETENCE K UČENÍ**

- * Soustředit se, všimnout si souvislostí, uplatňovat zkušenosti
- * Užívat jednoduché pojmy, znaky, symboly
- * Mít elementární poznatky o světě
- * Dokončit započatou práci
- * Postupovat podle daných pokynů
- * Zrková analýza a syntéza (poskládat obrázek z částí)
- * Užívat logické postupy, číselné pojmy

2. **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- * Umět přijímat a vyrovnat se se změnami
- * Nést odpovědnost za svá rozhodnutí
- * Samostatně řešit problémy, na které stačí
- * Mít vlastní názor, nápady
- * Domluvit se ve skupině

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- * Bez zábran komunikovat s vrstevníky a známými dospělými
- * Samostatně vyjadřovat své myšlenky, prožitky
- * Domlouvat se gesty
- * Dodržovat komunikační pravidla – neskákat druhému do řeči, hlásit se o slovo
- * Mít slovní zásobu přiměřenou věku, vyjadřovat se ve větách
- * Umět reprodukovat říkadla, básničky
- * Využívat informativní a komunikační prostředky (telefon, knihy, PC)

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- * Odloučit se od rodičů
- * Rozpoznat nevhodné chování
- * Domlouvat se a spolupracovat ve skupině
- * Projevit citlivost k druhým, pomoci slabšímu
- * Osvojovat si základní společenské návyky

5. KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

- * Mít smysl pro povinnost
- * Vážít si práce druhých
- * Vydržet přiměřeně dlouho u činnosti, organizovat hru
- * Dodržovat dohodnutá pravidla
- * Odhadovat rizika svých nápadů
- * Dbát na zdraví a bezpečnost
- * V případě potřeby pomoci kamarádům

Oblast biologická: (dítě a jeho tělo)

Vzdělávání v této oblasti směřuje dítě k získání fyzické pohody a zlepšení tělesné zdatnosti. Podporuje rozvoj pohybových i manipulačních dovedností. Vede dítě ke zdravým životním návykům a postojům.

Oblast psychologická: (dítě a jeho psychika)

Podporuje duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj intelektu, řeči a jazyka, poznávací procesy a funkce, jeho citů a vůle, sebepojetí a kreativitu.

Oblast interpersonální: (dítě a ten druhý)

V této oblasti je záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Oblast sociálně-kulturní: (dítě a společnost)

Záměrem vzdělávacího úsilí v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do materiálních i duchovních hodnot společnosti, do světa kultury a umění.

Oblast environmentální: (dítě a svět)

Záměrem vzdělávání v této oblasti je získání povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí.

Úspěch vzdělávacích záměrů pedagoga mohou ohrozit různá **rizika**:

Dítě a jeho tělo

- * Nedostatečný respekt k individuálním potřebám každého dítěte
- * Omezování samostatnosti dítěte při pohybových činnostech
- * Nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- * Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- * Omezování spontánních pohybových aktivit
- * Nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, náradím popř. nedostatečné využívání vybavení a dalších možností
- *

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

- * Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- * Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- * Převaha hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním
- * Málo příležitostí a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací

5.2.3 Sebepojetí, city, vůle

- * Spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- * Jednání, které dítě pociťuje jako křivdu
- * Nepřiměřené nároky na dítě
- * Málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování

Dítě a ten druhý

- * Autoritativní vedení, direktivní zacházení s dítětem
- * Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem
- * Příliš časté vystupování pedagoga v roli soudce

Dítě a společnost

- * Nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- * Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- * Schematické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku

Dítě a svět

- * Nedostatečné, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí
- * Užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků
- * Nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé

Vzdělávací obsah vychází z přirozených a dětem blízkých témat jako je příroda a její zákonitosti, lidský organismus, mezilidské vztahy, vztah ke světu, společnosti, kultuře. Je rozpracován a konkretizován v soustavě integrovaných bloků, které integrují všechny vzdělávací oblasti RVP PV. Témata integrovaných bloků se vzájemně doplňují a prohlubují. Při jejich realizaci budou uplatňovány

metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti.

Soustava pěti integrovaných bloků tvoří nabídku pro rozpracování v TVP. Jsou pro obě třídy závazné. Každý integrovaný blok skýtá možnosti rozpracování na tematické části, které budou ve třídách dále rozpracovány dle jejich konkrétních podmínek, struktury skupiny a úrovně dětí. Celá vzdělávací soustava školy – ŠVP, TVP probíhá ve školních i mimoškolních aktivitách, které se vzájemně prolínají. Jedná se zejména o integrované bloky, pedagogické projekty, nadstandardní aktivity, které jsou součástí ŠVP. Ale současně i o ty projekty, které spontánně vyplynou ze života dětí a nejrůznějších situací – návštěva ZOO, práce Policie, Hasičů, návštěva Světa techniky, návštěva Planetárie a řada dalších.

„I KDYŽ JSME JEN DĚTIČKY, CHCEME POZNAT SVĚT CELIČKÝ“

Integrované bloky jsou navrženy vždy na určité období a pedagogové si tvoří vlastní podtémata dle aktuální potřeby a zájmu konkrétní třídy a blíže tato témata rozpracovávají v třídním vzdělávacím programu.

Integrované bloky:

- * NAŠI ŠKOLKU POZNAT CHCEME, SPOLEČNĚ SI POHRAJEME
- * PADÁ LISTÍ ŽLUTÉ, RUDÉ, DRÁČEK MRÁČEK LÉTÁ VŠUDE
- * BÍLÝ ZÁVOJ ZIMA MÁ, SNÍŽEK UŽ NÁM POSÍLÁ
- * JARO BUDÍ ZEM ZLATÝM PAPRSKEM
- * KDYŽ SLUNÍČKO KRÁSNE HŘEJE, KAŽDÝ ČLOVÍČEK SE SMĚJE

5.1 Naši školku poznat chceme, společně si pohrajeme

Název integrovaného bloku	I. IB - NAŠI ŠKOLKU POZNAT CHCEME, SPOLEČNĚ SI POHRAJEME
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Charakteristika: První integrovaný blok je zaměřen na adaptaci nově přichozích dětí, vzájemné poznávání, seznamování s novými rituály spolu s vytvářením společných pravidel soužití. Zahrnuje vytvoření přátelského podporujícího prostředí s kvalitními vztahy mezi učitelkou, dětmi i rodiči.</p> <p>Učení - děti si osvojí základní pravidla soužití ve školce, navážou nová přátelství, naučí se orientovat ve známém prostředí</p> <p>Hodnoty a postoje - děti si vytváří hodnoty a postoje důležité pro společné soužití ve skupině</p> <p>Samostatnost - děti samostatně vyjadřují své pocity, rozhodují se ve volbě aktivit, zvládají sebeobsluhu</p> <p>Obsah: Hlavním záměrem je vytvořit dětem optimální podmínky k pobytu v mateřské škole, usnadnit jim adaptaci, pomáhat nově přichozím vyznat se v prostoru třídy i v režimu dne. Postupně se seznamovat s prostorami MŠ a lidmi, kteří v ní pracují - učitelkami, dětmi. Prostřednictvím společných her a činností, pomocí hraček, maňáskových situačních scének seznamovat děti se základy sebeobsluhy, kulturních a hygienických návyků, zacházením s běžnými předměty denní potřeby. Vyprávět si společně o zážitcích spojených s létem, prázdninami, cestováním, cizími zeměmi. K získání pocitu</p>

	zázemí a bezpečí seznamovat děti s denními rituály a ve vhodných situacích společně s dětmi vytvářet pravidla pro soužití ve třídě. Volit okruhy činností vedoucí k získávání sebevědomí, k rozvoji samostatnosti, schopnosti žít ve společenství (poznání, že každý jsme trochu jiný), vše směřovat k tomu, aby se zde děti cítily spokojené a šťastné. Zařazovat tělovýchovné chvíle a pohybové hry v průběhu dne k nastartování pravidelného cvičení.
Návrhy témat na realizaci	Koho potkáš ve školce? Co bys chtěl ve školce zažít? Co se stane když ... (pravidla), S čím si hraju rád? Co mě baví? Kdo se o nás ve školce stará?
Návrhy na akce s rodiči	Odpoledne s hasiči. Poznávací den.
Délka integrovaného bloku	4 týdny (ZÁŘÍ)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
8. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	1.4 Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
1. soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	1.5 Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat v terénu)
6. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	2.1.1 rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
3. domlouvá se slovy i gesty, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	2.1.2 rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno domluvit se slovy i gesty, improvizovat učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
9. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	3.1 seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
2. uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	3.3 posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

	rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	
9. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	4.1 poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
5. napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	4.2 rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, <u>respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</u> adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto prostředí společenství pohody utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti)
8. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	4.5 seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něj děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	4.7 vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu
1. všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj odezva na aktivní zájem	5.1 seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

6. zajímá se o druhé i o to, co se děje kolem; je otevřeně aktuálnímu dění	5.2 vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
11. ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	5.7 rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

5.2 Padá listí žluté, rudé, dráček Mráček létá všude

Název integrovaného bloku	II. IB - PADÁ LISTÍ ŽLUTÉ RUDÉ, DRÁČEK MRÁČEK LÉTÁ VŠUDE
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Charakteristika: Charakteristickým rysem IB bude jeho zaměření na osvojování si jednoduchých poznatků o životě, přírodě a jejich proměnách. Pomocí všech smyslů umožníme dětem prožívat krásy podzimu. Cílem IB je kultivovat estetické, mravní vnímání a cítění při prožívání měnící se podzimní přírody. Budeme rozvíjet tvořivost, fantazii a pracovní dovednosti při různých podzimních hrách a experimentech s podzimními plody. Děti se seznámí se životem volně žijících zvířat a jejich přípravou na zimu.</p> <p>Učení - poznatky o živé a neživé přírodě</p> <p>Hodnoty a postoje - hodnota přírody a zdraví</p> <p>Samostatnost - dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí</p> <p>Obsah: Cílem IB je vést děti k aktivnímu poznávání podzimní přírody, jejich barev a krás. Prostřednictvím vycházek a výletů k zahradám, polím přibližovat dětem elementární poznatky o zelenině, ovoci, ovocných stromech. Na základě přímého prožitku z vycházek do okolí probouzet v dětech potřebu pobývat v prostředí podzimní přírody, vnímat rozmanitost barev, hledat její krásy a zákonitosti, vnímat detaily podzimní přírody. Přírodní terén využívat k rozvíjení pohybových dovedností. V souvislosti s vycházkami seznamovat děti s bezpečným chováním při pobytu na chodníku, silnici. Učit děti přírodu chránit. Seznámit děti s lesními zvířaty a jejich přípravou na zimu, s plody lesa a podzimní přírody, s možností využití některých přírodnin, s významem lesa - domov pro zvířata, ptáky, zdroj dřeva, místo k odpočinku, sběr lesních plodů. Rozvíjet poznatky o práci hajného, dřevorubce, o významu třídění odpadu. Seznámit děti s rozmanitostí podzimního počasí, využívat vítr k pouštění draků. Uvědomovat si vliv chladného počasí na zdraví a umět se chránit - teplé oblečení. Vnímat rozdíl mezi teplem a zimou. IB využijeme i podpoření myšlenky o důležitosti ovoce a zeleniny pro naše zdraví. Získané poznatky budeme využívat při hrách, výtvarných i praktických činnostech. Budeme rozvíjet manuální dovednosti dětí při tvořivých, kreativních i pracovních činnostech.</p>

Návrhy témat na realizaci	Co je ovoce a zelenina a proč jsou pro nás důležité? Jak se mění příroda na podzim, co se venku děje? Jaká zvířátka u nás žijí a jak se připravují na zimu? Jaké jsou podzimní svátky?
Návrhy na akce s rodiči	Halloweenské dílničky. Jabkohraní - bramboriáda. Uspávání broučků.
Délka integrovaného bloku	8 týdnů (ŘÍJEN, LISTOPAD)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
1. Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje	1.3 rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
3. Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji zvládat pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
2. Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	1.7 osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
12. Dbá na osobní zdraví	1.8 vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
1. Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímá si (nového, změněného, chybějícího) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) poznat většinu toho, čím je obklopeno

	představivosti a fantazie	
1. Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje	2.2.3 posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
		zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
8. Má základní dětskou představu, o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je v rozporu s nimi, a snaží se podle toho chovat	2.3.6 rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	být citlivé k živým bytostem i k věcem
		zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
4. Dítě se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	3.5 rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
8. Má základní dětskou představu, o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a co je v rozporu s nimi, a snaží se podle toho chovat	4.4 vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v MŠ, na veřejnosti)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
11. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	5.6 rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
2. Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát na pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
11. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

5.3 Bílý závoj zima má, snížek už nám posílá

Název integrovaného bloku	III. IB - BÍLÝ ZÁVOJ ZIMA MÁ, SNÍŽEK UŽ NÁM POSÍLÁ
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Charakteristika: Charakteristickým rysem IB bude jeho zaměření na nejvýznamnější svátky roku, jejichž prožívání umožňuje dětem získat pozitivní postoje k identitě národa vycházející z kulturních tradic, na jejichž hodnotách je založena evropská společnost. Smyslem společného prožívání svátků od Mikuláše po Masopust je rozvinout u dětí morální postoje a budovat hodnotový systém založený na principu solidarity, přátelství a humanity. Rovněž se zaměříme na zimní období z hlediska změn počasí a umožníme dětem pochopit, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, pestrý. Také se budeme věnovat zdraví, zdravému životnímu stylu tak, aby děti rozvíjely své schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám. Budeme se také věnovat tomu, jak zvířata ve volné přírodě zvládají zimu a rozvíjet u dětí úctu k životu ve všech jeho formách a vytvářet povědomí a vlastní sounáležitosti s přírodou.</p> <p>Učení - osvojení řečových projevů (zpěv, recitace), poznatky o tradicích</p> <p>Hodnoty a postoje - k společnému prožívání kulturních svátků a tradic naší společnosti</p> <p>Samostatnost - problémy, které zvládá řeší samostatně, navrhuje možná řešení</p> <p>Obsah: V rámci tohoto IB se budeme snažit vytvořit dětem pohodovou a klidnou předvánoční a vánoční atmosféru, vytvořit podmínky k radostnému prožití předvánočního času. Toto období s sebou nese tajemno, sílu kouzel a překvapení, děti mají možnost vše vnímat prostřednictvím přímého prožitku - mikulášská nadílka, nadílka od Ježíška, společná příprava na vánoční čas - zdobení stromečku, výroba vánočních ozdob, pečení a zdobení perníčků, posilování citové vazby k rodině. Cílem je seznámit děti s vánočními tradicemi, zvyky, koledami. Upevnit a posílit kamarádské vztahy, naučit se vnímat potřeby a pocity ostatních. Čas vánoc je samo o sobě něco tajemného, kouzelného a zázračného, děti se na něj těší celý rok, proto je důležité děti nechat proniknout do světa vánočního klidu, pohody, společně kooperovat, získat nové dojmy, zážitky, prožitky vyjádřit verbálně i neverbálně, vytvářet prosociální postoje, rozvíjet sociální citlivost, toleranci, schopnost přizpůsobit se, cítit sounáležitost s dalšími lidmi. Dalším cílem tohoto IB je osvojit si poznatky o zimní přírodě, o změnách počasí v souvislosti s ročním obdobím, o souvisejících přírodních jevech (námraza, led, rampouchy, sníh ...), seznámit se s různými druhy zvířat, jejich způsobem života (přezimování, jejich potravě v zimě), poznat je a umět je pojmenovat. Přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu, rozvíjením pohybových dovedností v oblasti hrubé motoriky prostřednictvím her a zimních sportů (sáňkování, koulování, stavění sněhuláků, lyžování), vést děti k uvědomění si vlastního zdraví, k ochraně zdraví. Seznámit děti se způsoby ochrany zdraví, naučit se poznávat jednotlivé druhy oblečení a vědět, k čemu slouží. Osvojovat si dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet základy dialogu, formulovat otázky, umět se vyjádřit a mít povědomí o základních pojmech týkajících se bydliště a školy. Rozvíjet v dětech představivost, fantazii, schopnost spolupráce při výrobě karnevalových masek, karnevalové výzdobě. Prostřednictvím lidových i umělých pohádek, bajek a příběhů s dětským hrdinou vést k rozlišování a hodnocení chování pohádkových hrdinů, vést k pojmenování charakterových vlastností. Prostřednictvím literárních textů rozvíjet verbální i neverbální komunikaci, slovní zásobu, vyjadřování a paměť. Vést k záměrnému naslouchání a k reprodukci v souvislých větách. Pohádky využít k dramatizaci. Ukázat dětem knihu jako zdroj poznání, pracovat s atlasy, encyklopediemi, seznamovat se s životem Eskymáků, polárními krajinami. Využívat prožitkové</p>

	aktivity (návštěva knihovny, divadelní představení) k osvojování si základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností.
Návrhy témat na realizaci	S kým přichází Mikuláš? Co nám prosinec přinese? (Advent, vánoce) Co přináší sněhová vločka? (počasí, roční období) Sníh nás baví. (zimní sporty, oblékání) Kdo se skrývá pod maskou (karneval, masopust) Zima a les
Návrhy na akce s rodiči	Mikulášská nadílka. Pečení perníčků. Vánoční párty. Za zvířátky do lesa. Pohádkové odpoledne.
Délka integrovaného bloku	12 týdnů (PROSINEC, LEDEN, ÚNOR)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
12. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	1.1 uvědomění si vlastního těla	pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách)
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
6. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	1.2 rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
3. Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	1.7 osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
		mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
1. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)

	<p>myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie</p>	
<p>7. Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění</p>	<p>2.2.4 vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení</p>	<p>vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)</p>
<p>2. Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</p>	<p>2.3.2 získání relativní citové samostatnosti</p>	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí</p>
	<p>2.3.3 rozvoj schopnosti sebeovládání</p>	<p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)</p>
<p>4. Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p>	<p>3.2 osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem</p>	<p>uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou</p>
	<p>3.4 vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)</p>	<p>spolupracovat s ostatními</p>
<p>4. Komunikuje v běžných situacích bez zábran a</p>	<p>3.5 rozvoj interaktivních a komunikativních</p>	<p>respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>

ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	dovednosti verbálních i neverbálních	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
12. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	3.7 ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
3 .Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	4.4 vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
7. Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	4.8 rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstřícně (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
12. Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	5.5 osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátí o pomoc)

5.4 Jaro budí zem, zlatým paprskem

Název integrovaného bloku	IV. IB - JARO BUDÍ ZEM ZLATÝM PAPSKEM
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Charakteristika: Společně budeme objevovat rozmanitý svět přírody, lidí, kultury, techniky i umění. Společné objevování nás povede nejen k novým objevům a dobrodružstvím, ale také k úctě k dlouholetým tradicím jako jsou svátky jara Velikonoce a Den Země.</p> <p>Učení - orientace v prostoru, částečně v čase</p> <p>Hodnoty a postoje - hodnota knížek, přírody</p> <p>Samostatnost - zvládá základní dopravní pravidla</p> <p>Obsah:</p>

	<p>Hlavním záměrem je seznámit děti s krásami jarní přírody a jejími proměnami: změny počasí, první jarní květiny, pučení stromů, přilet ptáků z teplých krajín, probouzení hmyzu, zvířata a jejich mláďata. Seznámit děti s tradicemi Velikonoc, významy jednotlivých dnů (zelený čtvrtek, Velký pátek ....), s jarními písněmi. Využít netradičních materiálů ke zhotovování výrobků z papíru, proutí a zdobení kraslic. Vést děti ke slovnímu i výtvarnému vyjádření svých zážitků z Velikonoc. Rozvíjet zvědavost, zájem a radost dětí z objevovaného i z nových možností her na zahradě (hry v písku, míčové hry, dopravní hry aj.), ze sportování, zdolávání překážkové dráhy (využití herních prvků na zahradě). Seznámit se s novými básněmi, říkadly, procvičit si orientaci v prostoru, sladit pohyb s rytmem písní o jaru v hudebně pohybových hrách. Realizovat poznávací vycházky do přírody, vnímat jarní přírodu všemi smysly. Vést děti k uvědomování si změn v přírodě - střídání ročních období. Zaměřit se na ochranu životního prostředí spojenou s oslavou Dne Země (třídění odpadu, recyklace). Shrnout elementární poznatky o přírodě a rozlišit, co je živá a neživá příroda. Prostřednictvím poznávacích vycházek se seznamovat s prostředím, ve kterém dítě žije. Chápat význam pojmu domov jako místa, kde je nám dobře. Vytvářet si pozitivní vztah k obci, ve které děti žijí. Zařadit téma dopravní výchovy, kdy si děti budou upevňovat základní pravidla chování na ulici a na chodníku, při přecházení přes silnici, rozumět světelné signalizaci, chápat základní dopravní značky. Seznámit děti se záchrannými složkami a jejich významem, s různými druhy dopravy. Poznatky a dovednosti získávat především přímým prožitkem. V tomto IB se děti seznámí s pojmem rodina. Děti budou umět vyjmenovat členy rodiny, vnímat jejich vzájemné vztahy a spolupráci, děti budou pracovat s pojmy prarodiče, tety, strýčkové, bratrance, sestřenice. Cílem je uvědomovat si city a emoce vůči rodině, popsat jednotlivé emoce jako: mít rád, být smutný a veselý, rozzlobený, emoce, které souvisí s rodinou. Pomocí různých scének se děti budou snažit emoce vyjádřit. Děti se pokusí popsat své rodiče výtvarně, slovně, ztvárnit jejich zaměstnání pantomimicky, pomocí dramatizace. Děti budou popisovat, co mají na rodičích rádi, co se jim líbí, co mají rádi na sobě, jací jsou, jak vypadá maminka, tatínek. V souvislosti s plynutím času děti získají informace o narození miminka a růstu lidského těla. Důležité je si uvědomit individuální rozdílnost a možnosti každého lidského těla při nejrůznějších aktivitách, být tolerantní vůči ostatním, radovat se z pokroků, ze zvládnutého. V rámci svátku Den matek se zaměříme na uvědomění si citového vztahu mezi matkou a dítětem, na pomoc mamince a připravíme vystoupení pro rodiče. Děti se budou orientovat v řemeslech a zaměstnáních svých rodičů, budeme je vést k ocenění a respektu k významu lidské práce.</p>
Návrhy témat na realizaci	Jaké je to na jaře? Kdo bydlí na statku? Moje rodina. Co plave, létá, jezdí? Já už vím, kam ty plasty vyhodím. Kde všude jsou písmena?
Návrhy na akce s rodiči	Vynášení Morany. Pálení čarodějnic. Den matek.
Délka integrovaného bloku	12 týdnů (BŘEZEN, DUBEN, KVĚTEN)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
2. Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	1.6 osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	zachovávat správné držení těla rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
2. Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	2.1.3 Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) popisovat situaci (skutečnost podle obrázku) poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

	2.2.2 rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
5. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	2.2.3 posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>chápat slovní humor a vtip</p> <p>sledovat a vyprávět příběh, pohádku</p> <p>sledovat očima zleva doprava</p>
5. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	<p>2.2.5 osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)</p> <p>2.2.6 vytváření základů pro práci s informacemi</p>	<p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p> <p>projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo</p> <p>poznat napsané své jméno</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p> <p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p>
2. Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	2.3.1 poznání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
6. Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	2.3.4 rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
2. Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	2.3.5 rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	<p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p> <p>porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých</p> <p>prožívat radost ze zvládnutého a poznatého</p>
1. Samostatně se rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	2.3.6 rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat "nápady"</p>
		rozhodovat o svých činnostech

<p>9. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování</p>	<p>2.3.7 získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci</p>	<p>rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně</p>
<p>2. Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení</p>	<p>3.6 rozvoj kooperativních dovedností</p>	<p>bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.</p>
<p>5. Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí</p>	<p>4.2 rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole, na veřejnosti)</p>
<p>3. Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem</p>	<p>5.4 pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p>
<p>3. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p>	<p>5.6 rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách</p>	<p>všimnout si změn a dění v nejbližším okolí</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
<p>5. Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>	<p>5.8 vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí</p>	<p>zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p>

5.5 Když sluníčko krásně hřeje, každý človíček se směje

Název integrovaného bloku	V. IB - KDYŽ SLUNÍČKO KRÁSNĚ HŘEJE, KAŽDÝ ČLOVÍČEK SE SMĚJE
Vzdělávací oblasti	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Charakteristika: Společně se budeme radovat. Budeme slavit a prostřednictvím oslav si děti mohou vyzkoušet samostatnost a vyzralost, kterou získaly v průběhu celého roku.</p> <p>Učení - poznatky o cizích zemích a přírodě v nich</p> <p>Hodnoty a postoje - postoj k dětem celého světa</p> <p>Samostatnost - vyjádřit souhlas či nesouhlas, dokázat odmítnout účast v nebezpečných situacích</p> <p>Obsah: V letním období si děti díky různým činnostem budou procvičovat a upevňovat poznatky, vědomosti a dovednosti nabyté za celý školní rok a budou se snažit je využívat při vhodných příležitostech. Hlavním záměrem je vytvořit pozitivní veselou atmosféru, která pramení ze Dne dětí. Připravit dětem radostné prožití oslavy prostřednictvím her, radovánek a zábavných činností. Formou pomyslného cestování po mapě se naučit pojmenovávat různé národnosti a rasy (Evropan, Japonec, Eskymák, Indián, Černoch ...). Uvědomovat si rozdíly ve způsobech života, v užívání rozdílných jazyků v různých zemích a kulturách. Okolní svět je pro nás zajímavý, různorodý, nikoli nepřátelský. Budeme posilovat kamarádské vztahy. Pokusíme se dětem přiblížit zajímavá místa na naší planetě Zemi, ta která nevidíme v naší přímé blízkosti - moře, džungle, pouště. Budeme rozvíjet poznatky o exotických zvířatech. Zařadíme téma dovolených, letní přírody, blížících se prázdnin. Poučíme děti o bezpečném chování po dobu prázdnin - v lese, u vody a pod.</p>
Návrhy témat na realizaci	Svět je plný dětí. Chtěl bych navštívit .... Na prázdniny pojedou ...
Návrhy na akce s rodiči	Společný výlet na Prašivou. Den otců, Den dětí, Rozloučení s předškoláky
Délka integrovaného bloku	7 týdnů (ČERVEN, ČERVENEC)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
5. Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	1.3 rozvoj a užívání všech smyslů	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimát si (nového, změněného, chybějícího) vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
2. Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	2.1.3 osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	utvořit jednoduchý rým
3. Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní,	2.2.1 rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)

originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	
6. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	2.3.1 poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
6. Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	2.3.3 rozvoj schopnosti sebeovládání	vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
7. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	2.3.4 rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
4. Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	2.3.5 rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci "ne" v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnou se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
7. Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	2.3.7 získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	zorganizovat hru
7. Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout	3.7 ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
4. Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	4.3 rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
7. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita	4.3 rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho

mají svoje nepříznivé důsledky	společenskému prostředí a zvládat jeho změny	důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
8. Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	4.6 vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
8. Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	4.7 vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře, umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
8. Je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	5.3 poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
3. Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	5.3 poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

KOMPETENCE K UČENÍ

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE

SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE

ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE

6. PRAVIDLA PRO TVORBU TVP

TVP musí být v souladu s RVP PV a při jeho tvorbě je nutno dbát na návaznost se ŠVP. Integrované bloky uvedené ve školním vzdělávacím programu (dále ŠVP) jsou určeny k rozpracování do tematických částí TVP, dle podmínek třídy – zpracování bude provedeno písemně.

Úroveň třídních vzdělávacích programů i jejich realizace je podmíněna stanovením a dodržováním následujících zásad:

- * Témata a náplň vychází z reálných možností dětí – jejich činností, prožitků, zážitků. Obsahem středem zájmu jednotlivých TC jsou životní situace, jež děti obklopují a jsou určovány tokem času (kalendářní rok, roční období, svátky), předpokládanými událostmi (příchod nových dětí, vstup do ZŠ aj.), aktuálními situacemi (např. návštěva hasičů, policie ...), spontánními situacemi (první sníh, narození miminka v rodině a další).
- * Při tvorbě TVP, vlastní realizaci, je nutné dosahovat rovnováhy mezi spontánními hrami, prožitkovým i situačním učením a řízenými činnostmi.
- * TC jsou tvořeny tak, aby obsahovaly motivační či jednotící prvky, pracovní listy, náměty pro hry, výtvarné práce, návrhy činností pro realizaci pedagogických projektů, pro děti nadprůměrně nadané.
- * Učitelky mají povinnost zpracovávat „týdenní“ plány. V plánu budou pojmenovány cíle vzdělávání, které budou vycházet z cílů ve ŠVP a konkretizovány vzhledem ke třídní skupině. Pokud nastane ve třídě situace, která je vhodnější k naplňování jiných cílů, mohou je učitelky zařadit vedle cílů ze ŠVP. Taktéž témata a obsah vzdělávání může být doplněn, obohacen a zařazen jako vložené téma.
- * Pro začínající učitelky (do tří let praxe) je stanovena povinnost si denně zapsat denní plán činností a následně stručně zapsat sebereflexi dne.
- * Součástí TVP je vypracovaný evaluační systém týkající s všech oblastí TVP.

7. SYSTÉM EVALUACE

Evaluace je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v mateřské škole. Toto systematické vyhodnocování slouží ke zlepšení vzdělávání dětí a vzdělávacích podmínek.

7.1 Kritéria evaluace

Kritéria pro hodnocení jednotlivých pedagogických činností, podmínek a kvality výsledků odvozujeme ze základních požadavků na předškolní vzdělávání, které jsou vyjádřeny v RVP PV.

7.2 Nástroje a prostředky evaluace

Ke sběru informací během evaluace budou sloužit zejména tyto nástroje a prostředky evaluace:

- * Analýza dokumentů MŠ, třídy
- * Analýza produktů dětí
- * Diskuze
- * Dokumentace o dětech, učitelkách
- * Dotazník
- * Hospitace
- * Informace ze tříd na pedagogických radách
- * Osobní portfolio dítěte, učitelky, školy
- * Pozorování
- * Práce s rámcovými cíli
- * Rozhovor
- * Záznamy a zprávy o kontrolách a hodnoceních
- * Záznamy z pedagogických rad a provozních porad

7.3 Systém evaluace

TABULKA Č. 1: PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEDMĚT EVALUACE	FREKVENCE	ZODPOVĚDNOST	METODY A TECHNIKY
Personální podmínky - odborná způsobilost pracovníků - profesní rozvoj	průběžně nejméně však 2 x ročně	ředitelka	- plán DVPP - kontrolní činnost - kontrola a rozbor - dokumentace - dotazník
Materiální (věcné) podmínky - vybavení tříd - vybavení školní zahrady - vybavení školní kuchyně - soulad s bezpečnostními a hygienickými normami	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- záznamy z kontrol PO, BOZP - spolupráce se zřizovatelem - hospitace

<p>Organizační podmínky - vhodnost a účelnost organizace dne</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- pedagogické rady - konzultace - dotazníky - hospitace
<p>Psychosociální podmínky - klima školy - způsob komunikace s dětmi - nastavení pravidel - respektování potřeb dětí - týmová spolupráce</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- dotazníky - hospitace - kontrolní činnost - analýza třídní dokumentace
<p>Životospráva - stravování - pobyt venku - respektování individuální potřeby aktivity, spánku a odpočinku dětí</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- dotazníky - hospitace - kontrolní činnost - analýza třídní dokumentace
<p>Řízení mateřské školy - informační systém MŠ - koncepce MŠ - vymezení kompetencí pracovníků - kontrola a hodnocení práce zaměstnanců</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- směrnice - dotazníky - kontrolní činnost
<p>Spoluúčast zákonných zástupců - vztahy mezi zaměstnanci a zákonnými zástupci, způsoby komunikace - možnost zákonných zástupců podílet se na dění v MŠ - informovanost zákonných zástupců</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky správní zaměstnanci ředitelka	- dotazníky - kontrolní činnost - konzultace
<p>Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními</p>	průběžně nejméně však 2 x ročně	učitelky ředitelka	- hospitace - dokumentace

TABULKA Č. 2: PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

PŘEDMĚT EVALUACE	FREKVENCE	ZODPOVĚDNOST	METODY A TECHNIKY
<p>Soulad TVP (Třídní vzdělávací plán) s ŠVP (Školní vzdělávací plán)</p> <p>- naplňování cílů</p>	<p>průběžně po ukončení tématu ve třídě</p>	<p>učitelky ředitelka</p>	<p>- pedagogické porady - třídní knihy - krátké porady</p>
<p>Hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu</p> <p>- učební prostředí - komunikace - výchovně-vzdělávací strategie - spolupráce s rodinou - hodnocení a plánování</p>	<p>průběžně nejméně však 2 x ročně</p>	<p>učitelky ředitelka</p>	<p>- evaluační dotazníky z knihy Kompetentní učitel 21. století - hospitace, kontrolní činnost - pedagogické porady, - vlastní prožitek pedagoga, webové stránky</p>

Pedagogové denně mezi sebou hodnotí:

- Vzájemnou spolupráci
- Nabízené činnosti
- Vztahy ve třídě, v mateřské škole
- Co se podařilo x co se nepodařilo a proč
- Spolupráci s rodiči
- Materiální vybavení, pomůcky, hračky + podávají návrhy na obnovu vybavení

Pedagogové hodnotí tematické celky, integrované bloky:

- Z hlediska úspěšnosti
- Z hlediska naplňování vytýčených cílů
- Na základě tohoto hodnocení pedagogové plánují další činnosti a vytyčují nové cíle

Čtvrtletní hodnocení třídy

- Každé čtvrtletí pedagogové hodnotí naplnění očekávaných výstupů
- Klima třídy, vzájemné vztahy

Pedagogové hodnotí individuální rozvoj dítěte:

- Průběžně po celý rok
- Z hodnocení vychází při plánování dalších činností
- Hodnocení zapisují do záznamových archů o rozvoji dítěte

Pedagogové hodnotí své působení:

- Co se jim povedlo x nepovedlo (silné, slabé stránky)
- Na co by se v příštím školním roce chtěli zaměřit, kam by se chtěli posunout
- V čem by se potřebovali do vzdělávat

Ředitelka provádí hospitace a orientační vstupy do výuky dle aktuální potřeby.

K hodnocení podmínek školy i sebehodnocení se mohou zaměstnanci školy vyjádřit na pedagogických poradách.

8. ZÁVĚR

Školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s RVP PV. Na jeho tvorbě se podílel pedagogický kolektiv školy pod vedením ředitelky. Jedná se o základní pedagogický dokument vzdělávací práce školy.

Při zpracování programu bylo přihlédnuto ke konkrétním regionálním i místním možnostem a potřebám dětí a rodičů.

Snahou zpracovatelů bylo, aby ŠVP ucelenou formou vyjadřoval důležité informace o mateřské škole, vzdělávacím prostředí, o její organizaci i aktivitách, které škola dětem nabízí.

V Pražmě dne 28. 8. 2023

9. DODATEK Č. 1

MŠ PRA 2 / 2024

DODATEK Č. 1

Kontakty na třídy:

Třída **SLUNÍČKA** : +420 602 790 517   slunicka@msprazmo.cz
Třída **BERUŠKY**: +420 601 540 729   berusky@msprazmo.cz

V Pražmě dne 2. 1. 2024

Mgr. Vladimíra Nytrová
ředitelka MŠ Pražmo